

PATVIRINTA
Šiaulių rajono savivaldybės mero
2025 m. birželio 20 d. potvarkiu Nr. M-478
(Šiaulių rajono savivaldybės mero
2025 m. lapkričio 20 d. potvarkio Nr. M-914
redakcija)

ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS LŪKESČIŲ RAŠTAS UŽDARAJAI AKCINEI BENDROVEI „KURŠĖNŲ VANDENYS“ 2024–2027 M. LAIKOTARPIUI

Teisinis pagrindas.

Akcininko lūkesčių raštu įgyvendinamos Savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 567 „Dėl Savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“, (toliau – Nutarimas) ir Šiaulių rajono savivaldybės lūkesčių raštų rengimo, Šiaulių rajono savivaldybės valdomų uždarujų akcinių bendrovių strategijų rengimo, veiklos tikslų nustatymo ir jų rezultatų vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Šiaulių rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) tarybos 2024 m. gegužės 14 d. sprendimu Nr. T-204 „Dėl Šiaulių rajono savivaldybės lūkesčių raštų rengimo, Šiaulių rajono savivaldybės valdomų uždarujų akcinių bendrovių strategijų rengimo, veiklos tikslų nustatymo, jų rezultatų vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, (toliau – Aprašas) nuostatos.

Tikslas.

Akcininko lūkesčių rašte pateikiami Savivaldybės lūkesčiai dėl Savivaldybės valdomos uždarnosios akcinės bendrovės „Kuršėnų vandenys“ (toliau – Savivaldybės valdoma bendrovė) veiklos sričių, rūšių, funkcijų ir principų, veiklos tikslų, jų matavimo rodiklių, įgyvendinant Savivaldybės valdomos bendrovės ir Savivaldybės strateginiuose planavimo dokumentuose nustatytus tikslus, finansinius veiklos efektyvumo rodiklius, užtikrinant Savivaldybės valdomos bendrovės efektyvią veiklą. Akcininko lūkesčiai nustatomi 4 metų laikotarpiui, tačiau pagal poreikį akcininko lūkesčių raštas gali būti atnaujinamas. Akcininko lūkesčių raštas turi būti pagrindu rengiant ir peržiūrint Savivaldybės valdomos bendrovės strategiją ir tapti integralia Savivaldybės valdomos bendrovės strateginio plano dalimi. Strateginis Savivaldybės valdomos bendrovės veiklos planas turi būti rengiamas vadovaujantis Aprašo nuostatomis ir Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos pateiktomis Strateginio planavimo ir strateginio valdymo gairėmis.

AKCININKO LŪKESČIAI

Vadovaudamasi viešojo intereso viršenybės principu Savivaldybės valdoma bendrovė turi siekti šios bendrovės veiklos tikslų įgyvendinimo, Savivaldybės interesų užtikrinimo, šios bendrovės teikiamų paslaugų kokybės, verslo vertės augimo, dividendų (pelno įmokos) pajamingumo ir Savivaldybės į Savivaldybės valdomą bendrovę investuoto kapitalo tinkamos grąžos užtikrinimo.

Dėl Savivaldybės valdomos bendrovės veiklų sričių, rūšių ir funkcijų.

Savivaldybės valdomos bendrovės pagrindinė veikla – geriamojo vandens gavyba (ruošimas) ir tiekimas bei nuotekų tvarkymas.

Savivaldybės valdomos bendrovės pagrindinės funkcijos: aprūpinti Savivaldybės gyvenamųjų vietovių gyventojus geriamuoju vandeniu, atitinkančiu teisės aktų reikalavimus, ir užtikrinti saugų ir aplinkai nekenksmingą nuotekų surinkimą bei jų tvarkymą.

Dėl Savivaldybės lūkesčių nustatymo Savivaldybės valdomos bendrovės veiklos tikslams.

Savivaldybės valdomos bendrovės veiklos prioritetai turi būti siejami su nuosekliai įgyvendinama Savivaldybės valdomos bendrovės misija ir vizija.

Savivaldybės valdoma bendrovė turi siekti būti tvaria, pažangia, modernia, efektyvia, aiškiomis vertybėmis savo veiklą grindžiančia, solidžiu ir stipriu įvaizdžiu bei patrauklaus darbdavio reputaciją išlaikančia ir darbuotojų gerovę užtikrinančia bendrove.

Savivaldybės valdoma bendrovė privalo vykdyti savo veiklą pagal aukščiausius antikorupcijos ir skaidrumo, valdysenos, etikos ir socialinės atsakomybės standartus, vadovautis gerąja tvaraus ir subalansuoto vystymosi praktika.

Savivaldybės valdoma bendrovė turi siekti šių nefinansinių veiklos efektyvumo rodiklių, atitinkančių Savivaldybės valdomos bendrovės strategiją ir prisidedančių prie Savivaldybės strateginiuose planavimo dokumentuose numatytų tikslų pasiekimo per 2024–2027 m. laikotarpį:

1. užtikrinti kokybišką geriamojo vandens paruošimą ir tiekimą vartotojams, nuotekų surinkimą ir tvarkymą (toliau – Sistema);
2. besąlygiškai vadovautis teisės aktais, reglamentuojančiais Sistemos funkcionalumą;
3. tobulinti klientų aptarnavimą ir Sistemą;
4. investuojant taikyti subalansuotas finansavimo priemones, diversifikuoti Savivaldybės valdomos bendrovės veiklos finansavimo šaltinius, pasitelkiant Europos Sąjungos ir kitų struktūrinių fondų priemones;
5. sumažinti įsiskolinimo koeficientą, skatinti naujų vartotojų į Sistemą prisijungimą;
6. gerinti aplinkos ekologiją, atliekant nuotekų tvarkymo darbus;
7. modernizuoti ir plėsti vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo infrastruktūrą;
8. siekti šių bendrųjų veiklos vertinimo rodiklių:

Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Rodiklio reikšmė per 2024-2027 metus	Metai, kada planuojama pasiekti rodiklį
1.	Geriamojo vandens kokybės užtikrinimas, rekonstruojant vandentiekio tinklus / vykdant vandens gerinimo įrenginių naują statybą	km vandentiekio tinklų / vnt. vandens gerinimo įrenginių	5/5	2024 m. 5/3 2025 m. 0/1 2026 m. 0/1 2027 m. 0/0
2.	Aplinkos ekologijos pagerinimas, rekonstruojant nuotekų tinklus / vykdant valymo įrenginių rekonstrukciją	km nuotekų tinklų / vnt. valymo įrenginių	3 / 14	2024 m. 3/1 2025 m. 0/3 2026 m. 0/5 2027 m. 0/5
3.	Nauja vandentiekio / nauja nuotekų tinklų statyba	km vandentiekio tinklų / km nuotekų tinklų	20/22	2024 m. 10/9 2025 m. 0/0 2026 m. 7/8 2027 m. 3/3
4.	Naujų vartotojų, prijungtų prie geriamojo vandens ir (ar) nuotekų tinklų, skaičius	vnt.	367	2024 m. 200 2025 m. 15 2026 m. 30 2027 m. 122
5.	Darbuotojų, dalyvavusių kvalifikacijos kėlimo kursuose / mokymuose dalis	proc.	80	2024 m. 20 2025 m. 20 2026 m. 20 2027 m. 20
6.	Atliktų vartotojų (abonentų) apklausų (visuomenės nuomonės apie šios bendrovės suteiktas paslaugas), skaičius	proc.	1	2024 m. 0,25 2025 m. 0,25 2026 m. 0,25 2027 m. 0,25

Dėl finansinių veiklos efektyvumo rodiklių:

Savivaldybės valdomos bendrovės veikla turi būti pelninga, išskyrus dėl aplinkybių, kurių šios bendrovės vadovas negalėjo kontroliuoti, numatyti ir užkirsti kelią šių aplinkybių atsiradimui. Pirmiausia turi būti siekiama užtikrinti tinkamą turto kokybę ir apyvartinių lėšų pakankamumą, siekiant išlaikyti nenuostolingą Savivaldybės valdomos bendrovės veiklą. Savivaldybės valdoma bendrovė turi užtikrinti veiklos efektyvumą, siekti veiklos vystymo ir finansinių rezultatų gerinimo, optimaliai naudoti resursus, efektyviai valdyti turtą siekiant gerinti

paslaugų kokybę. Savivaldybės valdomai bendrovei keliami lūkesčiai, kad investicijos būtų vykdomos įvertinus jų ekonominę naudą, kad būtų vykdoma atsakinga išlaidų kontrolė, racionaliai valdomas šios bendrovės turtas, siekiant kuo daugiau panaudoti Europos Sąjungos, valstybės fondų lėšų šios bendrovės funkcijų vykdymui.

Savivaldybės valdoma bendrovė turi siekti šių finansinių veiklos efektyvumo rodiklių:

Eil. Nr.	Finansinio veiklos efektyvumo rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas (per metus)	Rodiklio reikšmė per laikotarpį			
			2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.
1.	Nuosavybės grąža (ROE) Apskaičiuojama (Nuosavybės grąža (ROE) = (Grynasis pelnas / Nuosavas kapitalas)*100)	proc.	-0,01	-1,50	-1,45	-1,40
<p><i>KOMENTARAS: rodiklis rodo nuosavo kapitalo sukurtą pelną ir tam tikru laipsniu – įmonės vadovybės darbo efektyvumą naudojant investuotą kapitalą. Nuosavo kapitalo pelningumas rodo, kiek vienam nuosavo kapitalo piniginiui vienetui tenka grynojo pelno, t. y. parodo, kokia investuotų savininkų lėšų dalis grįžta grynojo pelno forma. Priklausomai nuo šalies ekonominės ir finansinės būklės laikoma, kad 10 proc. ir didesnis nuosavo kapitalo pelningumas yra vidutinis, 15 proc. – geras. Tačiau vertinant šias reikšmes reikia atsižvelgti, kokioje šakoje veikia įmonė, kokia šalies paskolų ir indėlių rinkos būklė. Krizės laikotarpiu 5 proc. nuosavo kapitalo pelningumo dydis gali būti laikomas geru. Pageidautina, kad rodiklis būtų didesnis kaip 7 proc.</i></p>						
2.	Bendrasis pelningumas Apskaičiuojamas (Bendrasis pelningumas = (pardavimo pajamos- pardavimo savikaina / pardavimo pajamos)*100)	proc.	22,01	13,50	13,30	13,00
<p><i>KOMENTARAS: rodiklis parodo pardavimų ribinį pelningumą, t.y. kaip įmonė dirbtų, jei neturėtų administracinių valdymo išlaidų, padeda kontroliuoti parduotų prekių savikainą ir kainodaros politiką. Bendrasis pelningumas parodo, kiek bendrojo pelno tenka vienam pardavimo pajamų vienetui. Bendrojo pardavimų pelningumo rodiklio dėka galima spręsti, ar yra pakankamas skirtumas tarp produkcijos ir (ar) paslaugos pardavimo kainų ir jų gamybos išlaidų. Bendrasis pardavimo pelningumas vertinamas labai gerai, kai yra didesnis negu 35 proc., gerai, kai didesnis negu 15 proc., nepatenkinamai, kai mažesnis nei 7 proc., blogai, kai yra neigiamas.</i></p>						
3.	Įsiskolinimų koeficientas Apskaičiuojamas (Įsiskolinimo koeficientas = Įsipareigojimai / Turtas)	koef.	0,13	0,13	0,14	0,15
<p><i>KOMENTARAS: koeficientas rodo, kokia dalis skolintų lėšų panaudojama Bendrovės turtui sudaryti. Kuo šis rodiklis didesnis, tuo aukštesnė tikėtina rizika kreditoriams. Bendrasis skolos rodiklis parodo, kokia skolintų lėšų dalis panaudojama formuojant Bendrovės turtą. Jei šio rodiklio reikšmė nedidėja, Bendrovė yra patrauklesnė, nes akcininkai suinteresuoti, kad ji kuo mažiau disponuotų skolintu turtu. Bendrojo skolos rodiklio rekomenduojama reikšmė yra 0,3 – 0,5 (t.y. rodiklis neturėtų viršyti 0,50).</i></p>						
4.	Turto pelningumas (ROA) Apskaičiuojamas (Turto pelningumas (ROA) =	proc.	-	0,01	0,02	0,03

	(Grynasis pelnas / Turtas)*100)					
	<p><i>KOMENTARAS: turto grąža (turto pelningumas) parodo, kiek įmonė uždirba pelno lyginant su jos turtu. Jei įmonės turto balansinė vertė iš tiesų atitinka realią rinkos vertę, tuomet šis rodiklis gali būti labai svarbus. Rodiklio reikšmė vertinama labai gerai, kuri siekia apie 20 proc., gerai, kai siekia 15 proc., patenkinamai, kai daugiau nei 7 proc., nepatenkinamai, kai mažiau 7 proc., blogai, kai yra neigiama. Stabilium ekonominiu laikotarpiu normali turto grąža sudaro 7–14 proc., tačiau tokios ribos galioja tik didelės kapitalo bazės reikalaujantiems verslams. Yra verslų, kuriems turto nereikia labai daug, jų ROA gali būti daug didesnis, tačiau jų atveju pelnas bus sukuriamas ne turto pagrindu.</i></p>					

Atskaitomybė.

Akcininko lūkesčių įgyvendinimas ir vykdymas kontroliuojamas, vadovaujantis Aprašo nuostatomis. Savivaldybės valdomos bendrovės veiklos rezultatai už praėjusius kalendorinius metus pateikiami Savivaldybės valdomos bendrovės strategijos įgyvendinimo ataskaitoje, parengtoje pagal Aprašo nuostatas.

Savivaldybės valdomos bendrovės direktorius turi vadovautis protingumo principu ir informuoti akcininką apie esminius ir kitus potencialiai su akcininko interesais susijusius svarbius sprendimus. Savivaldybės valdoma bendrovė įgyvendina veiklos skaidrumo gairių nuostatas, įtvirtintas Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. 1052 „Dėl Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo“, ir reglamentuojančias informacijos apie Savivaldybės valdomą bendrovę atskleidimą.